

VČELAŘSKÝ ROK JE O PRÁCI I RADOSTI

Snímky Magda Smolková a archiv autorky

MILÍ ČTENÁŘI ZPRAVODAJE, SITUACE SPOJENÁ S COVID-19 NÁS VŠECHNY OVLIVNILA. V KAŽDÉM ČLÁNKU, KTERÝ VYDÁVÁME VE ZPRAVODAJI OBCE, SE SNAŽÍME INFORMOVAT O ČINNOSTECH VČELAŘSKÉHO KROUŽKU, VČETNĚ AKCÍ, KTERÝCH SE SPOLEČNĚ S NAŠÍ ZÁKLADNÍ ORGANIZACÍ ÚČASTNÍME.

Letos je ovšem situace jiná. V kroužku jsme se s dětmi začali připravovat na soutěž „Zlatá včela“, v níž jsme měli vždy velmi pěkné výsledky. Letos - zrušeno. Nejvíce nás ovšem mrzí zrušení vytáčení medu za účasti veřejnosti, tzv. „Medobraní“, které jsme měli opět naplánováno na konec května. Můžeme se tedy těšit až na příští rok.

A co naše včelky? V loňském roce měli někteří včelaři velké ztráty včelstev. Proto všichni s napětím očekávali první teplé jarní dny, aby zjistili, co zůstalo v úlech. Důležitá je chuť obnovit nebo doplnit chov.

Jaro je začátkem nového života. Příroda se probouzí, kvetou první pylodárné dřeviny, jako je vrba bílá, vrba lýkocvová nebo líska. Ty jsou nezbytným zdrojem bílkovin pro nastartování rozvoje včelstva. Tento zdroj potravy nejsme schopni včelstvu nijak nahradit. Naopak glycinové (cukerné) zásoby musíme pohlídat, aby jich včely měly dostatek.

Po prvních jarních proletech, kdy si včely po zimě vyprázdní výkalové včky a začínají létat na vodu a pyl, provádíme jarní prohlídky včelstev. Kontrolujeme přítomnost matky, její začí-

nající kladení, množství pylových a glycinových zásob a zdravotní stav včel. Provedeme nutné úpravy v plodišti, doplníme chybějící zásoby, případně zateplíme úly, aby měly včely dostatek tepla k vývoji plodu.

Při některé z následujících prohlídek vložíme stavební rámek. Jakmile vidíme, že v něm včely začínají stavět srdíčka, víme, že můžeme přidávat mezistěny. Velmi často je toto období během květu třešně ptačí.

Ovšem nesmíme zapomínat, proč máme radost z přítomnosti včel, a to i nevčelaři. Vzhledem k tomu, že včely patří mezi hlavní opylovače, jsme rádi za jejich přítomnost na kvetoucích ovocných stromech našich zahrad.

Následuje snůška z kvetoucí řepky a z dalších jarních rostlin. Jakmile včely zpracují přinesený nektar a med uložený v buňkách uzraje, máme medobraní. Nesmíme však včelám vzít veškerý nasbíraný med, aby měly dostatek pro případ, že přijde deštivé počasí nebo období bez snůšky. Jestliže chceme nové oddělky, máme několik možností. Včelaři, kteří přišli o všechna svá včelstva, se musí pokusit koupit nové oddělky - aby si dochovali kmenová včelstva, ze kterých budou následně dělat oddělky.

Včelařům, kterým kmenová včelstva zůstala, začínají s jarním počasím tvořit oddělky. Říkám jim včelí miminka, protože potřebují zvýšenou péči. Než si takový oddělek vytvoříme, musíme počkat, až je včelstvo natolik silné, že odebrané plástve s plodem nepocítí.

V oddělku si včelky vychovávají svou matku, která několik dnů po vylíhnutí letí na snubní prolet a po dalších zhruba deseti dnech začíná klást první vajíčka. Tento proces, od vytvoření oddělku po začátek kladení, trvá asi měsíc. Po celou dobu je potřeba chodit a hlídat jeho průběh i dostatek zásob. Ovšem stojí to za to. Máte radost, že matka vyleze z matečníku, pak když najdete první nakladená vajíčka či larvičky. A v neposlední řadě, když matku najdete a vidíte, jak je pěkná.

Pro malé včelaříky je práce u takových včelích miminek hodně zábavná. Mají možnost prohlížet je, pozorovat, jak vývoj oddělků postupuje po jednotlivých fázích. Učí se pracovat s dýmákem, používat rozpěrák a ostatní nezbytné pomůcky pro práci se včelami. Učí se vidět čerstvá nakladená vajíčka a larvičky na plástu. Rozpoznávají zavíčkovaný plod, zásoby nebo uložený pyl. Nakonec značení trubců místo matky je opravdu legrace.

Máme velkou radost, že se začíná ve větší míře myslet na obnovování krajiny ve smyslu výsevu biopásů a tvorby květnatých luk. Když slyšíte bzučení včel na takové louce, působí to jako balzám na srdce. Děkujeme všem, kteří se o tuto louku jakýmkoliv způsobem přičinili.

Ve Vřesině jsme našťásti takovou louku mohli vidět u našeho spolkového včelínu na poldru směrem na Závadu. Jen je potřeba dávat pozor, protože včelky jsou hmyz bodavý, ale neútočný. Včely své žihadlo použijí pouze tehdy, když mají pocit ohrožení. Ovšem včelí jed je pro většinu lidí neškodný. V mnoha případech dokonce i léčivý. O něm snad v příštím zpravodaji.

Na druhé straně i mezi včelaři jsou alergici na včelí jed. Přesto včelaři a tomuto koníčku propadli. Přeji Vám všem, pokud je to možné, krásný včelařský podzim.

Helena Komárková, vedoucí včelařského kroužku

